

'EEN SCHILDER OP ZOEK NAAR WAARHEID'

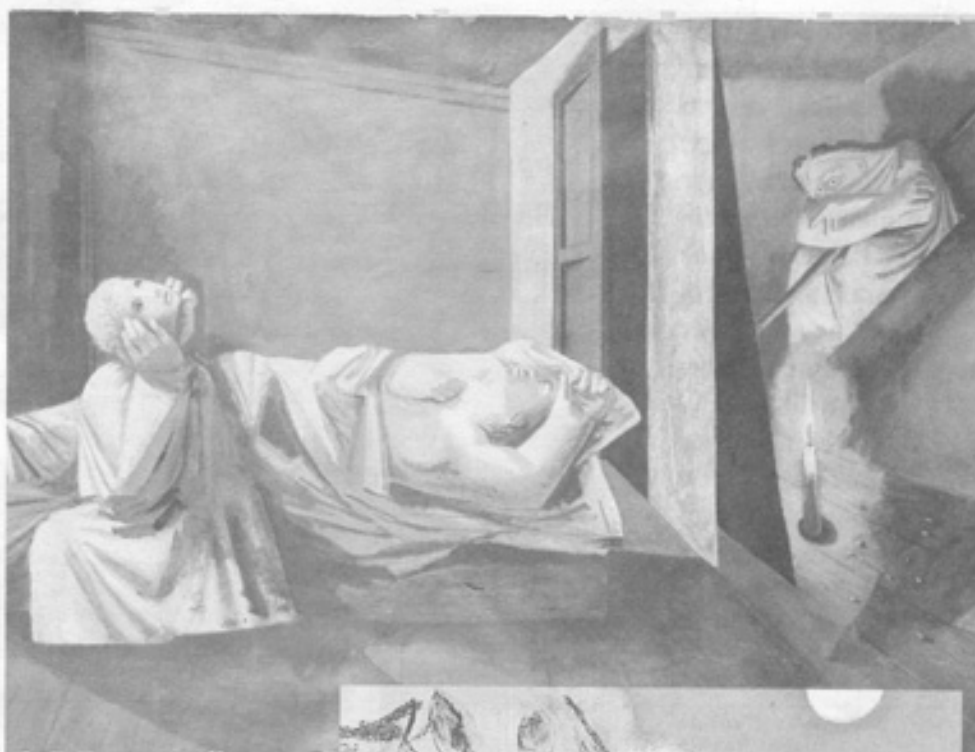
Sommige schilders hebben de gave om het publiek mee te nemen in hun kunst. Alleen al daarom hoort Jan Cox, overleden in 1980, thuis in het rijtje van de Grote Belgische Schilders.

Een tentoonstelling in het Museum voor Schone Kunsten huldigt zijn werk, wij schetsen alvast zijn portret.

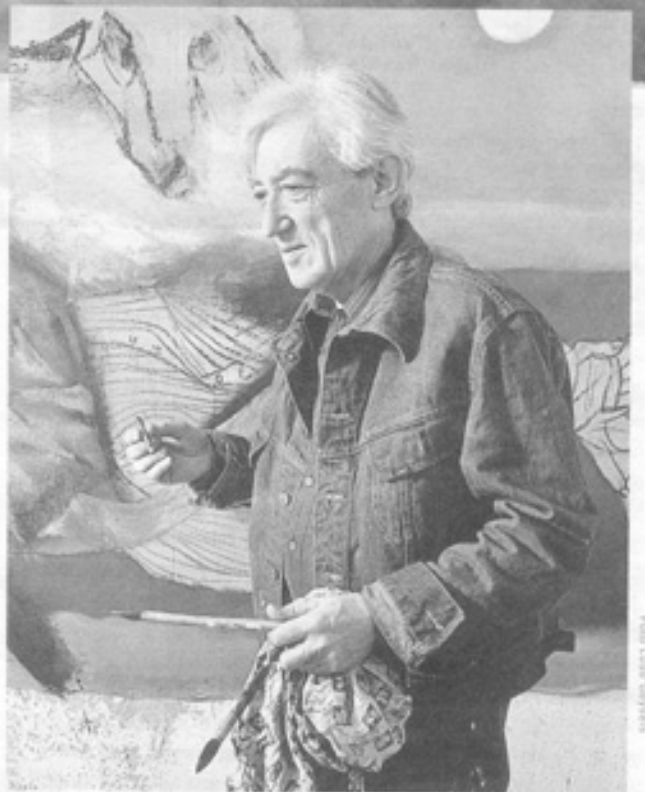
woord Ivo Van Orshoven

CURRICULUM VITAE

Het levensverhaal van Jan Cox moet in passie en avontuur niet onderdoen voor dat van Michelangelo of Vincent Van Gogh, niet toevallig twee kunstenaars die hij bewonderde. Cox was geen cynische postmodernist, maar streefde voortdurend naar waarden als vrijheid en rechtvaardigheid. Dat wordt al duidelijk in 1936, wanneer hij op zijn zeventiende Amsterdam inruilt voor Antwerpen, de stad die zijn vader in de Eerste Wereldoorlog was ontvlucht. Cox volgt er les aan het Hoger Instituut voor Schone Kunsten, maar verwijt zijn leraars een gebrek aan inzet en vertrekt.

grote liefde kennen, Ruth Olson. Een jaar later zoekt hij haar op in Amerika. De relatie draait uit op een sisser, maar Cox is wel onder de indruk van het land en raakt goed bevriend met Curt Valentin, de galeriehouder van onder meer Picasso en Matisse. Terug in Brussel leert hij Pierre Alechinsky en Hugo Claus kennen, twee Cobra-kunstenaars en twee vriendschappen voor het leven. Met een individuele expo

Jan Cox: 'Binnen de hedendaagse kunstscène ben ik een buitenstaander; moet ik hier fier over zijn? Misschien, maar het is wel eenzaam.'

Adriaan Raemdonck: 'Jan Cox was een minzame intellectueel die je dagenlang kon boeien'

In Gent behaalt hij een diploma Kunstgeschiedenis en nog tijdens de Tweede Wereldoorlog keert hij terug naar Antwerpen. In zijn atelier biedt hij onderdak aan verzetsleden, hij vervalst paspoorten en wordt door de Duitsers bestempeld als een 'ontaard' kunstenaar. Een levensgevaarlijke situatie, maar gelukkig kan een kennis van zijn vader zijn dossier doen verdwijnen. Na de oorlog verhuist Cox naar Brussel, waar hij medestichter is van de *Jeune Peinture Belge*. Tijdens een tentoonstelling in Oxford over deze kunstenaarsgroep leert hij zijn eerste

in New York wenkt de doorbraak in Amerika, tot organisator Curt Valentin sterft in een ongeluk. Het is 1954 en globetrotter Cox gaat met zijn vrouw Yvonne Van Ginneken naar Rome, waar hij naast schilderen ook werkt voor de Belgische radio en *Het Laatste Nieuws*. In 1956 vertrekt hij naar Boston en gaat er lesgeven in The School of The Museum of Fine Arts. Achtien jaar later keert hij terug naar Antwerpen, om zich weer voltiids te wijden aan de schilderkunst. Zijn huwelijk is intussen op de klippen gelopen en Cox begint steeds meer te lijden

onder zijn manisch depressiviteit. In Antwerpen raakt hij bevriend met de kunstenaars rond galerie De Zwarte Panter, waaronder schilder Fred Bervoets. Onder 'de vleugels van galerist en vriend Adriaan Raemdonck en diens vriendin Linda Liket kan hij nog tien jaar schilderen. Uiteindelijk slaat in 1980 het noodlot toch toe, wanneer Cox zichzelf op zijn zestigste het leven ontnemt.

ZIJN WERK

'Binnen de hedendaagse kunstscène ben ik een buitenstaander; moet ik hier fier over zijn? Misschien, maar het is wel eenzaam', schreef Jan Cox. Zijn vrijheidsliefde was te groot om zijn werk in te lijven bij een bepaalde stroming. Het was geen abstract expressionisme, geen sociaal realisme, geen Cobra, geen klassiek modernisme; het was veeleer een persoon-